

Լեւոնի բռնի հերոսացուցուած կեանքը պատմել, եւ երկրորդ՝ Եւրոպայի քրիստոնեայ վեհապետներէն օգնութիւն ձեռք բերել աքսորական Թագաւորին համար : Այս պատճառով ալ շատ տեղ չափազանցութիւններ կան , նոյն իսկ առասպելական ըսուելու աստիճան , եւ տեղ տեղ ալ նպատակաւոր մոռացումներ , որպէս զի Լեւոնի ազատման համար միակ աշխատող անձն ինք՝ Գարդել երեւի . ապա Թէ ոչ՝ ինչո՞ւ չյիշատակել Սոհիէրի դիմումներն ու ձեռք բերած արդիւնքները :

Գարդելի ֆրանսերէն բնագիրը 1883-ին գտնուած է Dole-ի մատենադարանին մէջ, եւ անցած տարի հրատարակուած՝ Recueil des Croisades-ի Documents Arméniens բաժնին Բ հատորին մէջ, զոր պատրաստած է ակադեմական պ. Ch. Kohler. Ուստի՝ գործիս ընթացքին մէջ շատ անգամներ յիշուած Rec. Cr. աշխատութիւնը Քօհլէրի հրատարակածը չէ, այլ Գիւլօրիէի հրատարակութիւնը, որ կը կազմէ նոյն բաժնին Ա հատորը : Իսկ Գարդելի հայերէն Թարգմանութիւնը կատարուած է Խորէն արքեպ. Նարպէյի ձեռքով եւ նորայր Բիւզանդացիի սրբագրութեամբ, որուն ընդարձակ յառաջաբան մը կցած է Կարապետ եղեանց, եւ հրատարակուած 1891-ին Թիֆլիսի Հրատարակչական Ընկերութեան կողմէ :

Երկու խօսք ալ յատուկ անուններու մասին :

Պատմութեանս ընթացքին մէջ գործածուած յատուկ անուններն հայացնելու մասին հետեւած եմ ընդունուած սովորութեան, միայն Թէ տեղ տեղ շեղելով՝ օրինակի համար՝ գրած եմ Թէ՝ « Ֆիլիպ » եւ Թէ « Փիլիպպոս », Թէ՝ « Ջեհան » եւ Թէ « Յովհաննէս ». վասն զի մեր միջին դարու մատենագիրք երկու ձեւն ալ գործածած են անխտիր :

Կ. Յ. Բ.



ՎՐԻՊՍԿ.—Գրքիս մէջ հր. 13, տող 16, անուշադրութեամբ զրուած է « հիւսիսային », փոխանակ ըլլալու՝ միջին արեւմտեան :